

YENGIL SANOATNI YANADA RIVOJLANTIRISH VA TAYYOR MAHSULOTLAR ISHLAB CHIQARISHNI RAG‘BATLANTIRISHNING MOLIVAVIY MEXANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH

Haydarova Shoxista Davronovna

Termiz davlat universiteti
mustaqil tadqiqotchisi

Annotatsiya

Tadqiqotda O‘zbekistonda yengil sanoatni rivojlantirish va tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni rag‘batlantirishning moliyaviy mexanizmlari tahlil qilindi. Tarmoqdagi soliq imtiyozlari, kreditlash, investitsiya ta‘minoti, eksportni moliyalashtirish va boshqa qo‘llab-quvvatlash vositalarining natijadorligi baholandi. 2020–2025-yillarga mo‘ljallangan maqsadli ko‘rsatkichlar asosida eksport o‘shining investitsiya talabi, moliyaviy qoplanish darajasi va amaldagi resurslar bilan ta‘minlanganligi hisoblandi. Natijalar maqsadli ko‘rsatkichlar bilan safarbar etilgan moliyaviy resurslar o‘rtasida sezilarli tafovut bo‘lganini ko‘rsatdi. Moliyaviy rag‘batlarni KPIlar bilan bog‘lash, moliyalashtirish manbalarini diversifikatsiya qilish, aylanma mablag‘larni qo‘llab-quvvatlash, imtiyozli instrumentlarning shaffofligini oshirish va yuqori qo‘shilgan qiymatli tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni kengaytirish zarurligi asoslandi, bu esa tarmoqning moliyaviy barqarorligi va uzoq muddatli eksport salohiyatini mustahkamlashga xizmat qilgani qayd etildi.

Kalit so‘zlar: yengil sanoat, moliyaviy mexanizm, tayyor mahsulot, investitsiyalar, eksportni moliyalashtirish, soliq imtiyozlari, KPI, yuqori qo‘shilgan qiymat.

Аннотация

В исследовании были проанализированы финансовые механизмы развития лёгкой промышленности и стимулирования производства готовой продукции в Узбекистане. Была оценена результативность налоговых льгот, кредитования, инвестиционного обеспечения, экспортного финансирования и других инструментов государственной поддержки отрасли. На основе целевых показателей на 2020–2025 годы были рассчитаны инвестиционная потребность роста экспорта, уровень финансового покрытия и обеспеченность фактическими ресурсами. Результаты показали заметный разрыв между целевыми параметрами и мобилизованными финансовыми ресурсами. Также была обоснована необходимость увязки финансовых стимулов с KPI, диверсификации источников финансирования, поддержки оборотного капитала, повышения прозрачности льготных инструментов и расширения производства готовой продукции с высокой добавленной стоимостью для укрепления экспортной конкурентоспособности отрасли, что способствовало укреплению финансовой устойчивости отрасли.

Ключевые слова: лёгкая промышленность, финансовый механизм, готовая продукция, инвестиции, экспортное финансирование, налоговые льготы, KPI, высокая добавленная стоимость.

Abstract

The study analyzed financial mechanisms for developing Uzbekistan's light industry and stimulating the production of finished goods. It assessed the effectiveness of tax incentives, credit instruments, investment support, export financing, and other sectoral support measures. Using the 2020–2025 target indicators, the required investment for export growth, the level of financial coverage, and actual resource provision were estimated. The results showed a noticeable gap between planned targets and mobilized financial resources. The study also substantiated the need to link financial incentives with performance indicators, diversify financing sources, strengthen working-capital support, improve transparency of preferential instruments, and expand higher-value-added finished production to enhance export competitiveness.

Keywords: light industry, financial mechanism, finished goods, investment, export financing, tax incentives, KPI, high value added.

KIRISH

Respublikada yengil sanoatning to'qimachilik, tikuv-trikotaj, charm-poyabzal va mo'ynachilik tarmoqlarini rivojlantirish, ishlab chiqarilayotgan tayyor mahsulotlarning turlari va assortimentini kengaytirish, shuningdek, tarmoq korxonalarining investitsiya va eksport faoliyatini har tomonlama qo'llab-quvvatlash bo'yicha kompleks chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Ko'rilgan chora-tadbirlar respublikada ishlab chiqarilayotgan paxta tolasining 80 foizdan ko'prog'ini va ip kalavaning 45 foizdan ko'prog'ini qayta ishlash bo'yicha quvvatlarni yaratish, shuningdek, 2018-yilda tayyor mahsulot eksport hajmini 1,6 milliard AQSH dollariga yetkazish imkonini berdi. Charm-poyabzal va mo'ynachilik sohalarini rivojlantirish va eksport salohiyatini oshirish uchun berilgan imtiyozlar va preferensiyalar mahalliy tayyor charm ishlab chiqarish hajmini 6 foizga va krast bosqichidagi charm ishlab chiqarish hajmini 44 foizga oshirish imkonini yaratdi. Shu bilan birga, jahon bozorlaridagi raqobatning kuchayishi, texnologiyalarning rivojlanishi va xorijiy ishlab chiqaruvchilar tomonidan mahsulot ishlab chiqarish xarajatlarining kamaytirilishi ushbu sohalarni rivojlantirish bo'yicha qo'shimcha chora-tadbirlar ishlab chiqilishini talab etmoqda.

Yengil sanoatni yanada rivojlantirish va tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni rag'batlantirishning moliyaviy mexanizmlariga bag'ishlangan bir qator xorijiy va mahalliy olimlar tomonidan ilmiy tadqiqotlar olib borilgan, muammolarning yechimlari bilan bog'liq ayrim tavsiyalar berilgan bo'lsa-da, biroq keyingi yillarda respublikamizda bu boradagi izchil islohotlarning natijalaridan kelib chiqqan holda ilmiy izlanishlarga ehtiyoj yuqoriligicha qolmoqda.

ADABIYOTLAR SHARHI

Yengil sanoatni yanada rivojlantirish va tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni rag'batlantirishning moliyaviy mexanizmlariga oid ilmiy tadqiqotlar bir qator olimlar tomonidan muayyan darajada tadqiq qilingan. Jumladan, N.Xidirov O'zbekiston tekstil korxonalari investitsiya faoliyatini moliyalashtirish manbalarini tadqiq qilgan,

xususan, korxonaning o'z mablag'lari, bank kreditlari va xorijiy investitsiyalar investitsiya loyihalarini moliyalashtirishning asosiy manbalari sifatida tahlil qilib ayrim ilmiy tavsiyalarni ishlab chiqqan, Sh.Axunova, M.Abdusattorova va G'.G'aybullayevlar O'zbekistonda tekstil va tikuv-trikotaj sanoatini rivojlantirish, korxonalarning investitsiya va eksport faoliyatini qo'llab-quvvatlash, davlat tomonidan berilayotgan imtiyozlar, kreditlar va boshqa moliyaviy vositalar masalalarini o'rgangan, F.Bozorova va N.Haqberdiyeva esa, o'z navbatida O'zbekiston yengil sanoatining eksport salohiyatini oshirish, korxonalarni zamonaviy uskunalar bilan jihozlash, yangi texnologiyalarni joriy qilish, tayyor mahsulotlar hajmini ko'paytirish va paxta tolasini chuqur qayta ishlash masalalari tadqiq qilgan. Bulardan tashqari, M.Dadabayeva investitsiyalar o'sishi bilan eksport natijalari o'rtasidagi tafovut tahlil qilingan va investitsiyalarni shunchaki moliyalashtirish emas, balki aniq natijaviy ko'rsatkichlar (KPI) bilan bog'lash zarurligini asoslab bergan bo'lsa, J.Rashidov esa, O'zbekiston tekstil sanoatida innovatsion faoliyat bilan bog'liq kredit riski, pul oqimlari o'zgaruvchanligi va investitsiya noaniqligini tadqiq qilgan, moliyaviy xedjirlash, innovatsiyalarni sug'urtalash va davlat tomonidan risklarni taqsimlash mexanizmlarini qo'llash taklif etgan¹ va shu kabilar. Biroq, bu kabi ilmiy tadqiqotlar amalga oshirilganiga qaramasdan bu boradagi ilmiy tadqiqot obyekti sifatida o'rganilishi lozim bo'lgan muammolar mavjud deb hisoblaymiz.

METODOLOGIYA

Mazkur tadqiqot ishining metodologik asosini quyidagi mantiqiy zanjir tashkil qiladi: moliyaviy mexanizmlar, moliyaviy resurslar, investitsiya va modernizatsiya. ishlab chiqarishni chuqur qayta ishlash, tayyor mahsulot hajmi, qo'shilgan qiymat va eksport va raqobatbardoshlikni tahlil qilish, yengil sanoat korxonalarini moliyaviy qo'llab-quvvatlash, investitsiyalash, kreditlash, soliq rag'batlari, eksportni moliyalashtirish va ularning tayyor mahsulot ishlab chiqarishga ta'sirini ifodalovchi iqtisodiy-moliyaviy munosabatlarni o'rganish, yengil sanoat korxonalarining investitsiya bilan ta'minlanganligi, imtiyozli moliyalashtirishdan foydalanishi, texnologik modernizatsiyasi va eksportni moliyaviy qo'llab-quvvatlash darajasi oshishi tayyor mahsulot ishlab chiqarish hajmini statistik jihatdan sezilarli oshiradi, degan ilmiy gipotezani ilmiy asoslash. Bunda ilmiy tadqiqotlarni tadqiq etishda ilmiy tadqiqot metodologiyasi doirasida ko'p qo'llanilib kelinadigan tadqiqot usullaridan keng foydalaniladi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Yengil sanoatning jadal va barqaror rivojlanishini ta'minlash, mahalliy xom ashyoni chuqur qayta ishlash orqali, birinchi navbatda, tashqi bozorlarda

¹ Khidirov N. — "Analysis of sources of financing of investment activities of textile enterprises" (2020)., Akhunova Sh.N., Abdusattorova M.A., Gaybullayeva G.M. — "Financial Mechanisms of Supporting Textile Products Export"., Bazarova F., Hakberdiyeva N. — "Marketing Strategies for Improving the Export Potential of Uzbekistan (by the Example of Textiles)" (2021)., Dadaboyeva M. — "KPI-Linked Investment Mechanism for Textile Firms in Uzbekistan: 2023-2025 Evidence" (2026)., Rashidov J. — "Improving the Mechanism of Reducing Financial Risks of Innovative Activities in Textile Enterprises". Makhmudov A.N. — "Improvement of Cluster System and Cost Accounting in Textile and Knitting Enterprises".

raqobatbardosh bo'lgan yuqori qo'shilgan qiymatga ega to'qimachilik, tikuv-trikotaj, charm-poyabzal va mo'ynachilik mahsulotlari ishlab chiqarishni diversifikatsiya qilish va kengaytirish, shuningdek, salohiyatli xorijiy investorlarni jalb etishni ta'minlashda moliyaviy mexanizmlarning instrumentlari katta ahamiyat kasb etadi. Shu jihatdan qaraganda, 2020-yildan boshlab hisobot davri natijalari bo'yicha yalpi tushumning umumiy hajmida tayyor tikuv-trikotaj mahsulotlarining eksporti 60 foizdan kam bo'lmagan eksport ulushiga ega bo'lgan korxonalar 2023-yil 1-yanvarga qadar mol-mulk solig'ini to'lashdan ozod etildi, chorva mollarini so'yish bo'yicha zamonaviy avtomatlashtirilgan majmualarga ega va ularni yangidan ishga tushirayotgan tashkilotlar hamda terini qayta ishlovchi va charmdan tayyor mahsulot ishlab chiqaruvchi korxonalar 2023-yil 1-yanvarga qadar yer solig'i to'lashdan ozod etildi, «O'zpxastasanoat» AJ[1] tomonidan 2018-2020-yillar hosilidan paxta tolasini mahalliy to'qimachilik korxonalariga birja savdolarida milliy valyutaga sotish mahsulot yuklab jo'natilgan kundan 90 kun mobaynida yakuniy hisob-kitob qilgan holda 35 foiz oldindan to'lov asosida amalga oshirilishi belgilab qo'yildi.

1-jadval

Xom ashyoni chuqur qayta ishlash asosida bozor talablaridan kelib chiqqan holda yuqori qo'shilgan qiymatga ega to'qimachilik va tikuv-trikotaj mahsulotlari ishlab chiqarish va eksport qilishning 2020 - 2025 yillarga mo'ljallangan maqsadli parametrlarning tahlili¹

№	Ko'rsatkichlar	O'lchov birligi	Yillar						2025 yilga o'sish
			2020	2021	2022	2023	2024	2025	
I.	To'qimachilik va tikuv-trikotaj mahsulotlari ishlab chiqarish hajmi	mln doll.	5861,6	8058,2	11319,3	12514,1	13764,6	15028,5	3,5 marta
II	Tayyor trikotaj mato	ming tn	227,5	350,0	406,8	520,0	540,0	546	3,1 marta
	Tikuv-trikotaj mahsulotlari	mln dona	1 070,6	1 680	2 850	2 248,3	3 080,0	3 205,3	4,1 marta
	To'qimachilik galantereyasi	mlrd so'm	106,5	156,8	191,6	221,3	278,1	360,5	5 marta
	Paypoq mahsulotlari	mln juft	312,4	325,9	409,3	415,1	421,8	427	1,6 marta
III	To'qimachilik va tikuv-trikotaj mahsulotlari eksporti hajmi	mln doll.	2703,3	3 130	3 908,3	4760,00	5 731,9	7075,00	3,3 marta

Paxta-to'qimachilik ishlab chiqarishlari va klasterlarining paxta xom ashyosini yetishtirish bo'yicha xarajatlarini moliyalashtirish uchun Qishloq xo'jaligini davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash jamg'armasining kredit resurslari hisobidan tijorat

¹ Milliy statistika qo'mitasi, Iqtisodiyot va moliya vazirligi ma'lumotlari asosida tuzilgan.

banklari tomonidan ajratilgan kreditlar faqat 11 oy o'tganidan so'ng qaytariladigan, har bir transh uchun qaytarish muddatini hisoblash esa paxta-to'qimachilik ishlab chiqarishlari va klasterlariga mablag'lar kelib tushgan paytdan boshlanadigan bo'ldi, xuddi shunday tartib tijorat banklari tomonidan Jamg'arma kredit resurslarini qaytarishda ham qo'llanila boshlandi, paxta urug'lik chigitini ishlab chiqarish paxta-to'qimachilik ishlab chiqarishlari va klasterlari tomonidan mustaqil amalga oshirilishi mumkinligi me'yoriy hujjatlar bilan mustahkamlab qo'yildi, shuningdek, paxta-to'qimachilik ishlab chiqarishi va klasteri doirasida o'z ehtiyojlari uchun ishlab chiqarilayotgan paxta tolasini sertifikatlash ixtiyoriy ravishda amalga oshirila boshlandi (1-jadval).

Tahlil qilinayotgan 1-jadvaldan ko'rish mumkinki, «Xom ashyoni chuqur qayta ishlash asosida bozor talablaridan kelib chiqqan holda yuqori qo'shilgan qiymatga ega to'qimachilik va tikuv-trikotaj mahsulotlari ishlab chiqarish va eksport qilishning 2020-2025-yillarga mo'ljallangan maqsadli parametrlari»ning samarasi ko'zlangan maqsadga erishish o'rtacha 3 marta o'sganligini ko'rish mumkin.

1-jadvalda investitsiya talabi ko'rsatilmagan bo'lsa-da, u bilvosita hisoblanishi mumkin. Buning uchun sohaning o'z loyiha amaliyotidan kapital normativi baholanadi. «O'zto'qimachilik sanoati» uyushmasining e'lon qilingan yillik loyiha yakunlari bir dollar yillik eksport salohiyatini yaratish uchun qancha investitsiya sarflanganini ko'rsatadi:

$$\kappa = I / \Delta X^{pot} \quad (1)$$

bu yerda I - loyihalar qiymati, ΔX^{pot} - shu loyihalar doirasida yaratilgan yillik eksport salohiyati. 2023-yil bo'yicha $\kappa = 730,3 / 265,7 = 2,749$; 2024-yil bo'yicha $\kappa = 1\,074,0 / 388,8 = 2,762$. Ikki yillik tafovut 0,5 foizdan kam, ya'ni normativ barqaror: o'rtacha $\bar{\kappa} = 2,755$. Barqarorlik tasodifiy emas - bu texnologik xususiyatga ega ko'rsatkich bo'lib, to'qimachilik zanjirida bir dollar eksport quvvatini yaratish taxminan uch dollar asosiy kapitalni talab qiladi (2-jadval).

Shu normativ yordamida jadval eksport satrining yillik o'simlarini investitsiya talabiga aylantirish mumkin:

$$I_t^{talab} = \bar{\kappa} \cdot (X_t - X_{t-1}) \quad (2)$$

$$c_t = I_t^{akt} / I_t^{talab} \quad (3)$$

bu yerda: c_t - moliyaviy qoplanish koeffitsiyenti.

Natija ikki jihatdan ahamiyatlidir. Birinchidan, olti yil uchun talab qilingan 13,55 mlrd dollar yiliga o'rtacha 2,26 mlrd dollarga to'g'ri keladi. Qiyoslash uchun: to'lov balansi metodologiyasi bo'yicha butun O'zbekistonga 2024-yilda jalb qilingan sof to'g'ridan-to'g'ri xorijiy investitsiya 2 836 mln dollarni tashkil etgan. Ya'ni, faqat bitta tarmoqning eksport maqsadi mamlakatning butun yillik sof TTXI oqimining taxminan 80 foiziga teng resursni nazarda tutgan. Investitsiya TTXI bilan cheklanmaydi, uning tarkibida o'z mablag'i va kredit ham bor, shuning uchun bu taqqoslash aniq tenglik emas, balki miqyos tartibini ko'rsatuvchi tekshiruv.

2-jadval.

Eksport maqsadining yashirin investitsiya talabi va uning qoplanishi¹ (mln AQSH dollari)

Yil	Eksport maqsadi	Yillik oʻsim ΔX	Investitsiya talabi I ^{talab}	Amaldagi investitsiya I ^{akt}	Qoplanish c, foizda
2020	2 703,3	546,9	1 506,7	598,4	39,7
2021	3 130,0	426,7	1 175,6	m/y	m/y
2022	3 908,3	778,3	2 144,2	m/y	m/y
2023	4 760,0	851,7	2 346,4	730,3	31,1
2024	5 731,9	971,9	2 677,6	1 074,0	40,1
2025	7 075,0	1 343,1	3 700,2	m/y	m/y
Jami	×	4 918,6	13 550,7	×	oʻrtacha 37,0

Ikkinchidan, ma'lumot mavjud uch yilda qoplanish 31,1-40,1 foiz oralig'ida, o'rtacha 37,0 foizni tashkil etadi. Bu raqam 2025-yildagi eksport maqsadining bajarilish darajasiga $2\,600/7\,075 = 36,7$ foizga - deyarli teng, bu yerda moslik e'tiborga molik: jismoniy natija safarbar qilingan resursga taxminan proporsional ravishda amalga oshgan. Shu bilan birga, bu yerda uchta cheklovni ochiq qayd etish zarur. Birinchidan, κ uyushmaning o'z reja ko'rsatkichi «yaratilgan eksport salohiyati» asosida baholangan, bu ko'rsatkichning amaldagi eksport bilan realizatsiya koeffitsiyenti esa ilgari tahlillarda manfiy ($\rho = -0,69$) chiqqan edi. Ikkinchidan, uyushma loyihalari tarmoqdagi barcha investitsiyani qamramaydi, shuning uchun hisoblangan qoplanish quyi chegara sifatida qaralishi kerak. Uchinchidan, 37,0 va 36,7 foizning mos kelishi sababiy bog'liqlikning isboti emas, kontrfaktik holat kuzatilmagan. Ammo amaldagi investitsiya bahosi ikki baravar oshirilganda ham qoplanish 74 foizdan oshmaydi, ya'ni maqsad har qanday holatda resurs bilan to'liq ta'minlanmagan.

Maqsadga nisbatan resursning yetishmasligidan tashqari, instrumentlarning o'z tuzilishida ham uchta tizimli kamchilik mavjud.

Birinchisi - subyekt asimmetriyasi. Soliq imtiyozining qiymati

$$V_{\text{imtiyoz}} = \tau \cdot \pi^+, \pi^+ = \max(\pi, 0) \quad (4)$$

formulasi bilan ifodalanadi, ya'ni u faqat foyda bilan ishlayotgan korxonaga yetib boradi. Zarar ko'rayotgan korxona uchun imtiyoz qiymati nolga teng. Holbuki, moliyaviy sog'lomlashtirishga kiritilgan korxonalar ta'rifi bo'yicha aynan $\pi \leq 0$ bo'lgan korxonalardir. Demak, foyda solig'i imtiyozi va moliyaviy sog'lomlashtirish dasturi bir-biriga qarama-qarshi subyektlarga qaratilgan. Bu holatda zararni keyingi davrlarga o'tkazish, tezlashtirilgan amortizatsiya va QQSni tezroq qaytarish kabi instrumentlar maqsadga muvofiqroq bo'ladi.

¹ 1-jadvaldan kelib chiqib tuzilgan jadval.

Ikkinchisi - bu fiskal kompensatsiyaning yo'qolishi. Har qanday subsidiya yoki xarajat kompensatsiyasi korxonaning soliq bazasini oshiradi, ya'ni byudjetga qisman qaytadi:

$$NC = G \cdot (1 - \tau') \quad (5)$$

Standart 15 foizli stavkada $NC = 0,85 \cdot G$, amalda belgilangan 2 foizli stavkada esa $NC = 0,98 \cdot G$. Ya'ni, stavkaning pasayishi boshqa qo'llab-quvvatlash choralarning byudjetga sof narxini 13 foizga oshiradi. Tarmoq bo'yicha qo'llab-quvvatlash paketini loyihalashda bu samara hisobga olinmasa, xarajat tizimli ravishda kam baholanadi.

Uchinchisi esa - kvazi-fiskal subsidiyaning oshkor qilinmasligi. Imtiyozli kreditning haqiqiy qiymati grant ekvivalenti orqali o'lchanadi:

$$GE = \sum_t (r^m - r^s) \cdot B_t / (1 + i)^t \quad (6)$$

Bu ko'rsatkich byudjet hujjatlarida aks etmaydi, chunki stavka farqi xarajat sifatida qayd qilinmaydi, natijada tarmoqqa berilayotgan yordamning haqiqiy hajmi va qoplanish koeffitsiyentining sur'ati ham shu sababdan to'liq hisoblanmaydi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

O'z vazifasi doirasida natija maqsadlarini qayd etishda to'liq va izchil natijalarni ko'rsatadiki, ammo moliyaviy qo'llab-quvvatlash nuqtai nazaridan qo'shimcha ma'lumotlarni talab qiladi. Chunki, maqsadning bajarilmaganligini bir omil bilan izohlab bo'lmaydi, lekin mavjud raqamlar resurs ta'minoti maqsad darajasidan sezilarli past bo'lganini va uni ta'minlagan instrumentlar maqsaddan oldin tugaganini ko'rsatadi. Kelgusidagi maqsadli parametrlar hujjatlarida shu ikki nuqsonni bartaraf etish - bazaviy yilni saqlash hamda maqsad va instrument muddatlarini moslashtirish - qo'shimcha xarajat talab qilmaydigan, lekin prognoz sifatini sezilarli oshiradigan choradir.

Shundan kelib chiqib aytish mumkinki, yengil sanoatni yanada rivojlantirish va tayyor mahsulotlar ishlab chiqarishni rag'batlantirishning moliyaviy mexanizmlarini takomillashtirishda quyidagilarga alohida e'tibor qaratilishi lozimdir, ya'ni, tayyor mahsulot ishlab chiqarishga investitsiyalarni moliyaviy rag'batlantirish, soliq va byudjet-soliq rag'batlarini natijaga yo'naltirish, aylanma mablag'lar va ishlab chiqarish zanjirini moliyalashtirish, eksportni va yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlarni moliyaviy rag'batlantirish, moliyaviy rag'batlantirishni raqobatbardoshlik va natijaviy KPIlarga bog'lash va shu kabilar bo'lib, bularning natijadorligini oshirishda yuqoridagi tahlillarga asoslanish maqsadga muvofiqdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 28-yanvardagi "2022-2026-yillarga mo'ljallangan Yangi O'zbekistonning Taraqqiyot strategiyasi to'g'risida" PF-60-son Farmoni. <https://lex.uz/ru/docs/-5841063>
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2025-yil 19-sentyabrdagi «Yengil sanoat sohasida yuqori qo'shilgan qiymatli mahsulotlar ishlab chiqarish va eksport hajmini oshirish uchun qo'shimcha shart-sharoitlar yaratish to'g'risida»gi PF-174-son farmoni. <https://lex.uz/uz/docs/-7737257>
3. Benninga, S., Czaczkes, B. (2000). Financial Modeling. MIT Press.

4. Ho, T. S. Y., Lee, S. B. (2004). The Oxford Guide to Financial Modeling: Applications for Capital Markets, Corporate Finance, Risk Management, and Financial Institutions. Oxford University Press.
5. Bodmer, E. (2015). Corporate and Project Finance Modeling: Theory and Practice. Wiley.
6. Avon, J. (2013). The Handbook of Financial Modeling: A Practical Approach to Creating and Implementing Valuation Projection Models. Springer.
7. Khidirov, N. - “Analysis of sources of financing of investment activities of textile enterprises” (2020).
8. Akhunova, Sh. N., Abdusattorova, M. A., Gaybullayeva, G. M. - “Financial Mechanisms of Supporting Textile Products Export”.
9. Bazarova, F., Hakberdiyeva, N. - “Marketing Strategies for Improving the Export Potential of Uzbekistan (by the Example of Textiles)” (2021).
10. Dadaboyeva, M. - “KPI-Linked Investment Mechanism for Textile Firms in Uzbekistan: 2023-2025 Evidence” (2026).
11. Rashidov, J. - “Improving the Mechanism of Reducing Financial Risks of Innovative Activities in Textile Enterprises”.
12. Makhmudov, A. N. - “Improvement of Cluster System and Cost Accounting in Textile and Knitting Enterprises”.

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir:
Ingliz tili muharriri:
Rus tili muharriri:
Musahhih:
Sahifalovchi va dizaynerlar:

Xakimov Ziyodulla Axmadovich
Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich
Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li
Karimova Shirin Zoxid qizi
Sadikov Shoxrux Shuxratovich
Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2026-yil, avgust, 8-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.
Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz
Bot: [@marketinjournalbot](https://t.me/@marketinjournalbot)
Tel.: +998977838464, +998939266610
Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 362/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710**. GOCT 7.56-2002 "Seriya nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlaro standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**